Lieta Nr.C31334714

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2015.gada 16.septembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas
tiesnesis E.Ernstsons
ar tiesas sēžu sekretāri A.Miķelsoni,
atklātā tiesas sēdē Baložu ielā 14, Rīgā, izskatīja AS „SEB banka" prasībā pret SIA "JSA Europe" par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

AS "SEB banka" (turpmāk–prasītāja) 2014.gada 24.martā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā iesniedza prasības pieteikumu pret SIA "JSA Europe" (turpmāk–atbildētāja), pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1652.panta trešo daļu, 1696., 1702.panta otro daļu, 1720.panta otro daļu, 1722., 1756., 1943.pantu, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas parādu 14218,62 EUR, ko veido pamatparāds 13980,17 EUR, procenti 170,17 EUR un līgumsods 68,28 EUR, visus tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no kavētās parāda summas.

Prasības pieteikumā cita starpā norādīts, ka atbilstoši 2009.gada 6.janvāra kredītlīnijas līgumam Nr.KZ08312 prasītāja izsniedza aizņēmējai SIA "JSA Europe" aizdevumu 13980,17 EUR. Par atvēlējumu izmantot naudas resursus aizņēmējs apņēmās maksāt procentus, atbilstoši līguma I daļas 4.punktam, par līgumā noteikto maksājumu kavējumu aizņēmējam jāmaksā līgumsods 36% gadā no kavētā maksājuma. Neizpildot līguma saistības, aizņēmējs ir parādā prasītājai 14218,62 EUR, ko veido pamatparāds 13980,17 EUR, procenti 170,17 EUR un līgumsods 68,28 EUR. Ņemot vērā norādītās līguma saistības, kā arī to, ka maksājumi kavēti ilgāk par 20 dienām AS "SEB banka", pamatojoties uz līguma otrās daļas 20.3., 20.5.1., 2013.gada 8.jūliju noteica par aizdevuma atmaksas beigu termiņu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi.

2015.gada 21.augustā tiesā saņemts prasītājas iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez AS"SEB banka" klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā, pamatojoties uz prasības pieteikumā norādīto motivāciju un pievienotajiem pierādījumiem.

Prasītāja uz tiesas sēdi pēc tiesas aicinājuma nav ieradusies, nepaziņojot tiesai neierašanās iemeslu, kā arī nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Lietas materiāli liecina, ka prasītāja Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā informēta par lietas izskatīšanu tiesā, nosūtot tiesas pavēsti uz tās juridisko adresi.

Atbildētāja uz tiesas sēdi pēc tiesas aicinājuma nav ieradusies, nepaziņojot tiesai neierašanās iemeslu, kā arī nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Lietas materiāli liecina, ka atbildētāja Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā informēta par lietas izskatīšanu tiesā, nosūtot tiesas pavēsti uz tās juridisko adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantunav pamats to atlikt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 74.panta septītās daļas 2.punktu pusēm ir pienākums savlaicīgi rakstveidā paziņot par iemesliem, kuru dēļ nevar ierasties uz tiesas sēdi, iesniedzot par to pierādījumus.

Ņemot vērā minēto un izvērtējot lietas materiālus, tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā noteiktos apstākļus lietas izskatīšanas atlikšanai. Tādējādi tiesa atzīst, ka lieta izskatāma bez pušu klātbūtnes.

Civilprocesa likuma 208.[1]panta pirmā daļa noteic, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu. Savukārt, Civilprocesa likuma 208.[1]panta trešā daļa noteic ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā.

Ņemot vērā apstākli, ka atbildētājai ir nosūtīts prasītājas prasības pieteikums, paziņojums par pienākumu iesniegt rakstveida pierādījumus un tiesas pavēste par tiesas sēdi uz tās juridisko adresi, kā arī atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, nepaziņojot tiesai neierašanās iemeslu un paskaidrojumus nav sniegusi, tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteiktais pamats aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā. Tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 208.[1]panta trešajā daļā noteiktos ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kā arī nav cēlis pretprasību. Tādējādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājam ir iebildumi pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

Civillikuma 1511.pantā noteikts, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas

izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Lietā nepastāv strīds par to, ka puses tiesīgi noslēgušas 2009.gada 6.janvāra kredītlīnijas līgumu Nr.KZ08312 (turpmāk–kredītlīnijas līgums), ar grozījumiem 2009.gada 28.decembrī,, 2010.gada 6.decembrī, 2011.gada 8.augustā, 2011.gada 29.decembrī un 2013.gada 7.janvārī, un nepastāv strīds ne kredītlīnijas līguma nosacījumiem, tādējādi atbilstoši Civillikuma 1587.pantam līdzējiem ir pienākums izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Tiesa atzīst, ka ar lietā esošo kredītlīnijas līgumu apstiprināts, ka atbildētājai tika piešķirts kredītlīnijas limits 30000 EUR apmērā (lietas 10.–21.lapa).

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas neatmaksāto kredītlīnijas aizdevuma pamatsummu 13980, 17EUR apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja izsniegusi atbildētājam kredītlīnijas aizdevumu, ko apstiprina klienta konta izraksts un kredīta izmaksu aprēķins, kā arī apstāklis, ka atbildētāja to sākusi atmaksāt (lietas 24.–65.lapa, 25.-104.lapa).

No prasības pieteikuma un klienta kredīta izraksta redzams, ka atbildētāja savlaicīgi nav veikusi nepieciešamos maksājumus prasītājai.

Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, ja tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Civillikums noteic, ka katra saistība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, tas ir, nolīdzinot parādu. Vienlaikus, Civillikums paredz arī tādus gadījumus, kad saistība izbeidzas bez izpildījuma, piemēram, noilguma, pārjaunojuma, atcēlēja līguma gadījumā. Turklāt, sakarā ar nokavējumu Civillikums paredz līguma atcelšanas veidus, tostarp, pietiek ar vienas puses paziņojumu par atkāpšanos no līguma, un tāda saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu pielaižama tad, kad pamatota ar paša līguma raksturu, vai to atļauj likums, vai arī tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Tad līgums ir izbeigts ar brīdi, kad tiesīgā puse paziņo par atkāpšanos *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 3.janvāra spriedumu Lieta Nr.C11049312 SKC – 644/2013 6.1.punktu).*

Saskaņā ar Kredītlīnijas līguma II daļas 20.3. un 20.5.1.punktu prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt atbildētājam kredītlīnijas aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja atbildētājs kredītlīnijas līgumā noteiktos kredītlīnijas aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņus kavē ilgāk par 20 dienām.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja ir izmantojusi savas līgumā noteiktās tiesības un ar 2013.gada 27.jūnija paziņojumu atkāpusies no aizdevuma līguma un pieprasījusi nekavējošu aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, 2013.gada 8.jūliju nosakot par aizdevuma atmaksas beigu termiņu (lietas 22.lapa), taču atbildētāja saistības neizpildīja.

Ņemot vērā minētos apstākļus, klienta kredīta izrakstu, no kura redzami maksājuma kavējumi (saistību izpildes nokavējumu), tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti izbeigusi līgumu ar atbildētāju ar 2013.gada 8.jūliju, tādējādi iegūstot tiesības prasīt aizdevuma pilnīgu atmaksu. Līdz ar to prasītājas vienpusēja atkāpšanās no kredītlīnijas līguma ir tiesiska un nav uzskatāma par atbildētāja tiesību pārkāpumu.

Atbildētāja nav apstrīdējusi pušu noslēgtā aizdevuma līguma tiesiskumu un nav tiesai iesniegusi pierādījumus tam, ka savas saistības ir izpildījusi un saņemto kredītlīnijas aizdevuma līgumā noteiktā termiņā ir atmaksājusi. Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētāja nav atmaksājusi prasītājai kredītlīnijas aizdevumu 13980,17 EUR, apmērā, jo, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo. Līdz ar minēto un, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, tiesa atzīst par pamatotu prasījumu piedzīt no atbildētāja neatmaksāto kredītlīnijas aizdevuma pamatsummu 13980,17 EUR apmērā.

No prasības pieteikumam pievienotā prasības summas aprēķina redzams, ka gada likme ir 4,71% un soda % likme gadā ir 36 %.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu un saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.pants nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Kredītlīnijas līguma 14.punkts noteic, ka par kredītlīnijas aizdevuma limita lietošanu klients maksā prasītājai procentus, piemērojot līguma pamatnoteikumos norādīto procentu likumi.

No prasības pieteikumam pievienotā procentu aprēķina redzams, ka prasītāja saskaņā ar Kredītlīnijas līgumu aprēķinājusi atbildētājai procentus par kredītlīnijas aizdevuma lietošanu par laiku no 2013.gada 5.februārim līdz 2013.gada 7.jūlijam 170,71 EUR apmērā, tātad līdz laikam, kad prasītājs atkāpās no līguma (lietas 47.-104.lapa).

Ar lietas materiālos esošajiem konta izrakstu un parāda aprēķinu ir pierādīts atbildētājas saistību izpildes nokavējums, tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt procentus par norādīto laiku no 2013.gada 5.februāra līdz 2013.gada 7.jūlijam 170,71 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1720.pants paredz kreditora tiesību prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Savukārt Civillikuma 1721.pants nosaka, ka, ja kāds izpilda tikai daļu no savas saistības, tad tomēr viņam jāsamaksā viss līgumsods, bet ne tikai samērīgā daļa.

Kredītlīnijas līguma 16.punkts noteic, ka par noteiktajā termiņā nenomaksātiem kredītlīnijas aizdevumiem, nesamaksātiem kredītlīnijas aizdevuma procentiem un komisijas maksām, aizņēmējs maksā līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka prasītājai, pamatojoties uz Kredītlīnijas līguma 16.punktu ir pielīgtas tiesības saņemt līgumsodu, un lietā nav strīda par to, ka atbildētāja nav izpildījusi uzņemtās saistības, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājai saskaņā ar Kredītlīnijas līguma 16.punktu ir tiesības saņemt līgumsodu 68,28 EUR, kas aprēķināts atbilstoši Kredītlīnijas līgumam par laiku no 2010.gada 1.aprīļa līdz 2013.gada 7.jūlijam, tātad līdz laikam, kad prasītājs atkāpās no līguma(lietas 47.-104.lapa).

Līdz prasības izskatīšanas dienai atbildētāja nekādus iebildumus pret prasību pēc būtības nav cēlusi, kā arī nav iesniegusi pierādījumus, ka parāds būtu pilnīgi vai daļēji apmaksāts.

Izvērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Atbildētāja nav izmantojusi savas likumā paredzētās tiesības – nav sniegusi paskaidrojumus par prasības pieteikumu vai iebildumus, nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, nav ieradusies uz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, no kā secināms, ka atbildētājai nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto parāda, procentu par aizdevuma lietošanu un līgumsoda aprēķinu, jo tas veikts saskaņā ar pušu

noslēgto Kredītlīnijas līgumu un atbildētāja to nav apstrīdējusi.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Civillikuma 1765.pants noteic, ka gadījumos, kad procentu apmērs nav noteikts aktā vai darījumā, bet likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā, procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Atbilstoši Civillikuma 1763.panta 1.punktam procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% (seši no simta gadā) no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas 13980,17 EUR, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādējādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs neatmaksātā pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi - samaksātā valsts nodeva 746,65 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, pavisam kopā 751,35 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,28 EURapmērā, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda 8,98 EUR, bet prasītāja, iesniedzot prasību tiesā, samaksājusi tikai 4,70 EUR.

Pārrēķins uz *euro* valūtu veikts pamatojoties uz Euro ieviešanas kārtības likumu pēc Latvijas Bankas noteiktā lata piesaistes kursa *euro* - 1 EUR = LVL 0,702804.

Ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumiem.

R e z o l u t ī v ā

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.panta, 39., 41., 97., 189. - 193., 195., 204.[1], 208.[1]-208.[4] pantu panta, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no SIA "JSA Europe", reģistrācijas Nr.50003638281, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, galveno parādu 13980,17 EUR, procentus 170,17 EUR un līgumsodu 68,28 EUR, kopā 14218,62 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus 755,63 EUR, pavisam kopā piedzenot 14974,25 EUR (četrpadsmit tūkstoši deviņi simti septiņdesmit četri *euro*, 25 centi).

Noteikt AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, tiesības saņemt no SIA "JSA Europe", reģistrācijas Nr.50003638281, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas 13980,17 EUR (trīspadsmit tūkstoši deviņi simti astoņdesmit *euro*, 17 centi).

Piedzīt no SIA "JSA Europe", reģistrācijas Nr.50003638281, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,28 EUR(četri *euro*, 28 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja nosaukums), nosakot, ka šo maksājumu apstiprinošs dokuments sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt SIA "JSA Europe", reģistrācijas Nr.50003638281, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienu laikā, skaitot no sprieduma stāšanās spēkā dienas.

AS "SEB banka" spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 30.septembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

SIA "JSA Europe" 20 dienu laikā no sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns spriedums teksts sastādīts 2015.gada 26.oktobrī.

Tiesnesis E.Ernstsons